

UCHWAŁA NR XXIV/159/2020
RADY POWIATU NOWODWORSKIEGO

z dnia 17 grudnia 2020r.

**w sprawie koncepcji transportu osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności w powiecie
nowodworskim**

Na podstawie art. 40 ust. 1 w związku z art. 42 ust. 1 oraz art. 12 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r., poz. 920), Rada Powiatu w Nowym Dworze Mazowieckim uchwala, co następuje

§ 1. Uchwala Koncepcję transportu osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności w Powiecie Nowodworskim, w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Przewodniczący Rady

/-/Zdzisław Szmytkowski

Załącznik

do uchwały nr XXIV/159/2020

Rady Powiatu Nowodworskiego

z dnia 17 grudnia 2020 r.

**KONCEPCJA TRANSPORTU OSÓB Z POTRZEBĄ
WSPARCIA W ZAKRESIE MOBILNOŚCI
W POWIECIE NOWODWORSKIM**

Spis treści:

1. WSTĘP.
2. Rozdział 1. Analiza dokumentów strategicznych i programów rozwoju powiatu nowodworskiego, w których uwzględnione zostały działania na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób z ograniczoną mobilnością.
3. Strategia Rozwoju Powiatu Nowodworskiego na lata 2015 -2030.
4. Program współpracy powiatu nowodworskiego z podmiotami pozarządowymi na rok 2021.
5. Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 – 2020.
6. Powiatowy Program Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Na Lata 2016 – 2020.
7. Rozdział 2. Analiza niezaspokojonych potrzeb transportowych mieszkańców Powiatu Nowodworskiego z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności w kontekście ich aktywizacji społeczno-zawodowej.
8. Rozdział 3. Opis działań prowadzonych przez Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Mazowieckim oraz inne podmioty na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców Powiatu Nowodworskiego z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności na terenie objętym usługami transportu.
9. Rozdział 4. Opis funkcjonujących rozwiązań transportowych realizowanych przez powiat nowodworski, organizacje pozarządowe i sektor prywatny na terenie objętym koncepcją skierowanych do osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności.
10. Rozdział 5. Propozycje sposobów zaspokojenia potrzeb transportowych (w tym szczególnie sposób organizacji usług) mieszkańców powiatu nowodworskiego z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności.
11. Rozdział 6. Główne założenia realizacji projektu przyjęte przez powiat nowodworski: str. 14

WSTĘP

Niniejsza koncepcja została opracowana przez powiat nowodworski na potrzeby konkursu grantowego dla jednostek samorządu terytorialnego ogłoszonego w ramach projektu pn. „Usługi indywidualnego transportu door-to-door oraz poprawa dostępności architektonicznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych”, realizowanego w ramach Osi Priorytetowej II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

Celem projektu jest poprawa jakości życia części mieszkańców powiatu nowodworskiego, poprzez eliminowanie barier transportowych, dzięki czemu będą oni w stanie samodzielnie (lub z niewielkim udziałem i pomocą osób trzecich) podejmować i rozwijać swoją aktywność w życiu publicznym, społecznym i zawodowym.

Problemy osób niepełnosprawnych, starszych i wykluczonych od lat są jedną z najważniejszych kwestii społecznych. Biorąc pod uwagę zakres zjawiska, niezaprzeczalnym staje się konieczność podejmowania przez samorząd różnorodnych działań i wysiłków, zmierzających do rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz wyeliminowania barier ograniczających bądź utrudniających ich funkcjonowanie w społeczeństwie.

Prowadzenie działań skierowanych do osób niepełnosprawnych i starszych jest niezbędnym warunkiem wspomagającym zwiększenie aktywności tej części społeczności powiatu nowodworskiego. Wszelkie przedsięwzięcia służące aktywizacji zawodowej i społecznej oraz przestrzeganie praw tych osób są nieodzownym czynnikiem w poprawie warunków ich życia. Osiągnąć to można m.in. przez tworzenie warunków do integracji osób niepełnosprawnych i wykluczonych z najbliższym otoczeniem, przeciwdziałanie izolacji rodzin z osobą niepełnosprawną, zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa socjalnego, rehabilitację oraz umożliwienie samodzielnego rozwiązywania swoich problemów i pełne uczestnictwo w życiu społecznym.

Planowana realizacja usługi indywidualnego transportu door-to-door na terenie powiatu nowodworskiego będzie projektem pilotażowym, ale prognozuje się, że przyczyni się do zniwelowania poziomu wykluczenia społecznego i komunikacyjnego osób, których mobilność jest znacznie ograniczona.

Rozdział 1. Analiza dokumentów strategicznych i programów rozwoju powiatu nowodworskiego, w których uwzględnione zostały działania na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób z ograniczoną mobilnością.

Strategia Rozwoju Powiatu Nowodworskiego na lata 2015 -2030

Strategia rozwoju powiatu nowodworskiego na lata 2015–2030 jest długoplanowym dokumentem, który określa najważniejsze priorytety i cele polityki rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu nowodworskiego. Dokument ten stanowi także odpowiedź na ustawowy wymóg prowadzenia polityki rozwoju lokalnego w oparciu o strategię, jak również skuteczną próbę dostosowania się do standardów europejskich i krajowych. Nowo zaprojektowana strategia rozwoju prezentuje zatem określoną propozycję dla powiatu nowodworskiego w postaci celów strategicznych i operacyjnych oraz głównych kierunków działania realizowanych na rzecz tworzenia jak najlepszych warunków dla trwałego rozwoju gospodarczego oraz widocznego wzrostu poziomu życia mieszkańców, zgodnie z wymogami ochrony środowiska przyrodniczego w okresie 2014–2020. W ramach dokumentu opracowano otwarty katalog kierunków działania, do których zmierzać powinien powiat nowodworski we wskazanym okresie czasu. Nie zamyka to oczywiście drogi do wypracowania i realizowania innych kierunków działań i rozwiązań. Niemniej jednak podstawą zmian, korekt i modyfikacji powinny być wyłącznie względy merytoryczne, wynikające ze zmieniających się uwarunkowań zewnętrznych (szans i zagrożeń rozwojowych, tkwiących w otoczeniu powiatu —prawnych, finansowych, społecznych, gospodarczych, międzynarodowych) oraz wewnętrznych (silnych i słabych stron) rozwoju powiatu. Strategia, oprócz swojego zasadniczego celu, jakim jest planowanie rozwoju, jest również doskonałą płaszczyzną integrującą władze i społeczność powiatu nowodworskiego wokół jego najważniejszych problemów i szans rozwojowych, które niesie współczesny świat. Dokument ten nie ogranicza się jednak w swych zapisach wyłącznie do zadań realizowanych bezpośrednio przez władze samorządowe, proponując równoległe partycypację w wyznaczonych w strategii kierunkach działania, innym podmiotom funkcjonującym w granicach powiatu nowodworskiego, celem rozwijania sieci powiązań publiczno-prywatnych na rzecz wdrażania wspólnej polityki rozwoju lokalnego. Tak realizowana kooperacja stanowi jeden z fundamentalnych elementów polityki strukturalnej Unii Europejskiej, zwłaszcza w kontekście obecnego okresu programowania.

Program współpracy powiatu nowodworskiego z podmiotami pozarządowymi na rok 2021

Samorząd powiatu nowodworskiego realizuje zadania publiczne przy współpracy z podmiotami pozarządowymi. Efektywne kierowanie rozwojem powiatu nie byłoby możliwe bez aktywnej współpracy z liderami lokalnych środowisk. Roczny program współpracy określa priorytetowe zadania publiczne, których realizację samorząd powiatu nowodworskiego będzie wspierał i powierzał podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego. Przyjmując niniejszy program Rada Powiatu wyraża wolę kształtowania współpracy z organizacjami pozarządowymi. Realizacja zadań publicznych przy współpracy organizacji pozarządowych wywiera znaczący wpływ na poprawę warunków życia mieszkańców. Ich działania przyczyniają się do wzrostu aktywności oraz poczucia odpowiedzialności za własne otoczenie wśród lokalnych społeczności. Zaangażowanie stron przynosi też satysfakcję i chęci do podejmowania kolejnych wysiłków w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego na szczeblu lokalnym. Współpraca samorządu powiatu z trzecim sektorem sprzyja powstawaniu ciekawych inicjatyw lokalnych przyczyniając się do zwiększenia efektywności wykonywania zadań publicznych. Zasady współpracy zostały określone w niniejszym programie. Obowiązek uchwalenia rocznego programu współpracy wynika z art. 5a ust. 1 ustawy dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Współpraca będzie realizowana na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Konsultowanie programu z jego adresatami winno przyczynić się do tego, że odzwierciedla on stanowiska dwóch stron, które zmagają się do wspólnego celu – rozwoju powiatu i poprawy warunków życia mieszkańców. Stworzony program służyć ma umacnianiu partnerstwa pomiędzy powiatem a organizacjami, a co za tym idzie zwiększeniu wpływu sektora obywatelskiego na kreowanie polityki społecznej w powiecie oraz poprawienie jakości życia dzięki pełniejszemu zaspokajaniu potrzeb społecznych.

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 – 2020

Strategia opracowana dla struktury powiatowej jest dokumentem szczególnym. Odnosząc się w swych zapisach kierunkowych do zadań i możliwości realizacyjnych samorządu powiatowego, musi brać pod uwagę przesłanki wynikające z działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej szczebla gminnego. Stąd w porównaniu ze strategiami gminnymi dokument powiatowy sygnalizuje występujące w poszczególnych gminach problemy społeczne, projektując rozwiązania systemowe pozostające poza zasięgiem możliwości kompetencyjnych samorządu gminnego. Realizacja Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Nowodworskiego

na lata 2016-2020 wpływa na wdrożenie w powiecie nowoczesnego modelu polityki społecznej. Strategia kierunkuje działania władz samorządowych i instytucji pomocy społecznej, w tym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Ośrodków Pomocy Społecznej, na pełnienie aktywnej roli w budowaniu nowoczesnego systemu pomocy i integracji społecznej. Zorientowanie strategii na wybranych grupach społecznych przez pryzmat działań strukturalnych, inwestycyjnych, rozwojowych, jest najlepszą możliwością poprawy sytuacji wielu osób i rodzin, a także aktywizowania wielu grup podlegających wykluczeniu społecznemu. Strategia wskazuje kierunki pracy w obszarach problemowych stanowiących źródło problemów społecznych Powiatu Nowodworskiego.

Powiatowy Program Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Na Lata 2016 – 2020

Realizacja polityki społecznej państwa wobec osób niepełnosprawnych chroni te osoby, stwarza im warunki egzystencji i rozwoju, motywuje do aktywności i samozaradności. Siła niepełnosprawności uderza jednak najbardziej i przede wszystkim w rodzinę, potem dotyka środowisko zewnętrzne. Niepełnosprawność może dotknąć każdego z członków rodziny, na różnych etapach życia. Nie ulega wątpliwości, że wraz z jej pojawieniem się, w rodzinie mogą ulec dezorganizacji nie tylko relacje wewnątrz jej struktury, ale także kontakty z otoczeniem. Rodzina powinna uzyskiwać pomoc w instytucjach do tego powołanych.

Program zgodny jest z ustawą zasadniczą, z Kartą Praw Osób Niepełnosprawnych oraz innymi aktami prawnymi, dotyczącymi tematyki osób niepełnosprawnych. Polityka państwa wpływa na wzmocnienie pozycji prawnej osób niepełnosprawnych, zwłaszcza poprzez konstytucyjne określenie praw i wolności człowieka oraz zintensyfikowanie ich ochrony. Maleje rola administracji rządowej, a rośnie – samorządowej. Potrzeby osób niepełnosprawnych powinny być zaspokajane w środowisku zamieszkania, z wyjątkiem wymagających wysoko specjalistycznych zabiegów niedostępnych w miejscu zamieszkania. Taką koncepcję nazywa się rehabilitacją środowiskową. Choć nie została ona prawnie zdefiniowana, może przynieść w praktyce nieocenione korzyści samym zainteresowanym, samorządom powiatowym i gminnym odpowiedzialnym za skuteczność tworzonych programów wyrównywania szans osób niepełnosprawnych.

Rozdział 2. Analiza niezaspokojonych potrzeb transportowych mieszkańców Powiatu Nowodworskiego z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności w kontekście ich aktywizacji społeczno-zawodowej.

W skład powiatu nowodworskiego wchodzi 6 gmin, z czego prawie połowa to gminy wiejskie. Przystąpienie do projektu umożliwi wielu osobom niepełnosprawnym, w podeszłym wieku i innym potrzebującym wsparcia na terenie naszego powiatu, szczególnie tym z terenów wiejskich, pełne uczestnictwo w życiu społecznym, ponieważ często borykają się oni z brakiem dostępu do komunikacji miejskiej, a co za tym idzie brakiem możliwości rozwoju kulturalno-edukacyjnego i dostępu do służby zdrowia, jak również rehabilitacji. W naszym powiecie liczba osób w podeszłym wieku (70 i powyżej) stanowi znaczącą część mieszkańców. Osoby z niepełnosprawnością, poza problemami zdrowotnymi, zwykle borykają się z ograniczeniami w funkcjonowaniu na płaszczyźnie społecznej, zawodowej, ekonomicznej. Szczególnie negatywnie odczuwane są bariery utrudniające im pełnienie ról społecznych i uczestnictwo w życiu społecznym. Bariery te mogą wynikać z czynników subiektywnych, którymi bez wątpienia są postawy zarówno samych osób niepełnosprawnych, otoczenia niepełnosprawnych, jak też czynniki obiektywne wyrażające się brakiem regulacji prawnej zakazującej dyskryminacji z jakichkolwiek przyczyn, niedostosowaniem środowiska, brakiem dostępu do przestrzeni społecznej. Udział jednostek w życiu społecznym jest warunkowany dostępnością przestrzeni publicznej. Nieosiągalność przestrzeni dla osoby z ograniczoną sprawnością wiąże się z poważnymi ograniczeniami dojazdu lub dojazdu niepełnosprawnego do obszarów, na których realizuje się część codziennej aktywności społeczności lokalnej związanej np. z usługami, edukacją, kulturą, religią, rekreacją. Wykluczenie osoby z niepełnosprawnością z tych obszarów marginalizuje jej udział w życiu społecznym. Tereny wiejskie, mimo intensywnego rozwoju w ostatnich latach, pod względem infrastrukturalnym nadal są znacznie gorzej przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością niż obszary miejskie. Dotyczy to zarówno usług komunalnych, jak i elementów architektury. Ograniczenie dostępu może również wiązać się ze zbyt małą powierzchnią pomieszczeń, z wąskimi i ciężkimi drzwiami, wysokimi progami i dużymi różnicami poziomów bez pochylni, podnośników lub dźwigów. Charakter przestrzeni wiejskiej wykazuje znaczne ograniczenia fizjograficzne dotyczące niekorzystnego ukształtowania terenu (liczne spadki i wzniesienia), nieodpowiedniego rodzaju gruntu (brak utwardzonych powierzchni) oraz przeszkód terenowych, takich jak źle zorganizowane przejścia dla pieszych czy niekorzystny układ zbiorników wodnych lub zespołów zieleni znajdujących się w strefie przewidzianej dla ruchu pieszego.

Trudności z samodzielnym poruszaniem się osób o ograniczonej sprawności motorycznej i sensorycznej mają swoje źródło także w takich elementach, jak: progi, dziury, krzywe chodniki oraz krawężniki. Swoboda poruszania się po okolicy zamieszkania jest szczególnie ważna na terenach wiejskich, gdzie występują duże odległości między sąsiadami i obiektami użyteczności publicznej. Problemy stanowią niska częstotliwość połączeń komunikacyjnych między wsią i miastem, a także komunikacja publiczna nieprzystosowana do potrzeb osób z ograniczoną sprawnością (brak pojazdów niskopodłogowych i nowych technologii, takich jak cyfrowy syntetyzator mowy, wąskie drzwi, zbyt mała przestrzeń wewnątrz pojazdu uniemożliwiająca sprawne ustawienie wózka). Infrastruktura wiejska warunkuje poziom partycypacji osób niepełnosprawnych w życiu społecznym. Należy podkreślić, że nieprzystosowane otoczenie działa jak efekt domina – przeszkody napotkane w architekturze wsi generują trudności w życiu edukacyjnym, zawodowym, obywatelskim, kulturalnym i towarzyskim. Bariery architektoniczne oraz komunikacyjne stanowią rzeczywistą przyczynę dezaktywacji i izolacji wielu osób, których dotyczy niesprawność. Trudności z przemieszczaniem się w obrębie własnego mieszkania, sąsiedztwa oraz powiatu uniemożliwiają rozpoczęcie edukacji w wymarzonej szkole, podjęcie pracy w wyuczonym zawodzie, kontynuowanie leczenia/rehabilitacji, a także korzystanie z rekreacji i dorobku kultury. Przykładem mogą być problemy z dostępem do podstawowej opieki zdrowotnej powodowane barierami geograficznymi i finansowymi. Dorośli niepełnosprawni zamieszkujący obszary wiejskie znacznie rzadziej korzystają z usług medycznych niż mieszkańcy miast. Jest to spowodowane trudnościami transportowymi, brakiem wysoko wykwalifikowanych pracowników opieki domowej docierających na obszary wiejskie, niedostępnością do usług pielęgnacyjnych.

Szereg barier utrudnia prawidłowe i pełnowartościowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w społeczeństwie, zaburza pełnienie ról społecznych oraz podejmowanie aktywności zawodowej. Wśród nich wyróżnić można bariery architektoniczne, urbanistyczne, transportowe, logistyczne, finansowe, psychiczne, społeczne i informacyjne. Każda z nich stanowi swoistą przeszkodę, która ogranicza możliwości podejmowania różnego rodzaju aktywności zarówno przez ludzi dorosłych jak i osoby w starszym wieku. Projekt „Bezpiecznie do celu” ma wprowadzić nową jakość usług transportowych na terenie powiatu nowodworskiego, szczególnie na obszarach wiejskich, w których dostęp do placówek zdrowia czy placówek rehabilitacji, a nawet do zakładów pracy na otwartym rynku jest utrudniony. Dzisiaj osoba niepełnosprawna musi

korzystać z środków transportu zbiorowego, który nie zapewnia w wystarczającym stopniu bezpośredniego dotarcia do danych placówek. – Projekt "Bezpiecznie do celu" to działania mające bezpośredni wpływ na życie codzienne osób borykających się z trudnościami, które niestety są powszechne w naszym kraju. Osoby doświadczające problemów w przemieszczaniu się są narażone na wykluczenie i rzadziej podejmują aktywność społeczną czy zawodową. W ramach projektu realizowanego przez powiat nowodworski niepełnosprawni będą mieli dużo mniejsze problemy transportowe. Chcemy zmieniać standardy, zwiększać dostępność, ale przede wszystkim poprawiać aktywność osób mających trudności z mobilnością. Dotychczas na terenie powiatu nie realizowano usług o podobnym charakterze, jakie przewiduje projekt door to door. Problem komunikacji zbiorowej, która oprócz tego, że nie dociera w miejsca mało zaludnione, tam gdzie opłacalność kursów jest znikoma oraz w większości przypadków niedostosowana do przewozu osób niepełnosprawnych jest bardzo dostrzegalna przez środowisko zrzeszające osoby niepełnosprawne. Wielokrotnie potrzeba zmian w tym zakresie była sygnalizowana na różnego typu spotkaniach, jednak dotychczas w tym obszarze niewiele udało się zmienić. Projekt po pierwsze uwzględni te wszystkie zastrzeżenia, a po drugie ureguluje kwestie odpłatności za przejazdy, gdyż dotychczas osoby z ograniczoną mobilnością w różny sposób były traktowane przez przewoźników. Wielu z nich w ogóle nie uwzględniało żadnych ulg wynikających z posiadania niepełnosprawności, a jeśli takowe uwzględniało to tylko w bardzo ograniczonym zakresie i znacznie odbiegającym od tych, które określił ustawodawca. Problem był znaczący gdyż w dużej mierze komunikacja zbiorowa organizowana jest właśnie przez przewoźników prywatnych. Komunikacja publiczna jest dostępna głównie w mieście Nowy Dwór Mazowiecki. W ramach świadczonych usług postaramy się kwestie finansowe uregulować precyzyjnie w regulaminie, uwzględniając wszelkie możliwe ulgi jak również obniżając cenę usług do kwot symbolicznych, głównie po to, aby nie doprowadzić do sytuacji, że będzie ona ze względów finansowych mało dostępna, ale aby też nie stała się niepotrzebnie i bez uzasadnienia wykorzystywana do celów niezwiązanych głównym założeniem projektu.

Rozdział 3. Opis działań prowadzonych przez Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Mazowieckim oraz inne podmioty na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców Powiatu Nowodworskiego z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności na terenie objętym usługami transportu.

Powiat Nowodworski realizuje zadania określone w ustawie o samorządzie powiatowym, o pomocy społecznej oraz o aktywizacji zawodowej, społecznej i zatrudnianiu osób niepełnosprawnych poprzez jednostki organizacyjne powiatu nowodworskiego, zlecenie zadań organizacjom i instytucjom, jak również we współpracy z organizacjami pozarządowymi:

Powiat zamieszkuje ponad 9 tys. osób z niepełnosprawnością oraz 1 tys. osób również nieposiadających takiego orzeczenia, ale potrzebujących wsparcia w zakresie mobilności, w tym szacuje się, że ponad 50% osób niepełnosprawnych to osoby, których ułomności są przyczyną trudności w poruszaniu się. Adresatami projektu będą więc zarówno osoby niepełnosprawne jak i formalnie nie posiadające takiego orzeczenia lecz mające trudności w przemieszczaniu się. Samorząd powiatowy nie organizował oraz nie finansował indywidualnych usług transportowych. Usługi takie nie były realizowane również przez samorządy gminne z terenu powiatu nowodworskiego. Samorząd powiatowy podjął się więc opracowania i realizacji Programu Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych, stanowiącego bazę do wszelkich działań na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych. W wyniku przeprowadzonej oceny potrzeb osób z niepełnosprawnością w zakresie mobilności stwierdzono, że posiadany przez powiat, jak również poszczególne gminy powiatu tabor autobusowy jest dla nich niedostępny, a ukształtowanie infrastruktury gmin i miast w zakresie ciągów komunikacyjnych pieszych jest poważną barierą architektoniczną dla osób z niepełnosprawnością ruchową. Pomimo działania na terenie gmin dużej liczby przewoźników nadal dostrzega się problem w tym obszarze. Przede wszystkim niedostosowanie taboru do potrzeb osób niepełnosprawnych, realizowanie kursów tylko na rentownych trasach, wysokie ceny biletów nieuwzględniające zniżek, podjęto decyzję dotyczącą usprawnienia systemu transportu. Założeniem programu jest niesienie pomocy osobom niepełnosprawnym w taki sposób, by organizować warunki ułatwiające podejmowanie pracy, wychodzenie z domu i nieskrępowany udział w życiu społecznym. Ze względu na znaczne zurbanizowanie dużej powierzchni powiatu oraz na niedostosowanie w dużej części komunikacji autobusowej do potrzeb osób niesprawnych, a także na niską dostępność komunikacji publicznej oraz jej niedostosowanie do potrzeb osób w szczególności z niepełnosprawnościami ruchowymi postanowiono zorganizować specjalistyczny transport. Głównym założeniem będzie dostępność infrastruktury transportowej dla osób najbardziej ograniczonych mobilnie oraz dostępność cenowa tej usługi dla osób niepełnosprawnych. Postawiony cel powinna spełnić organizacja transportu specjalistycznego, z którego osoby niepełnosprawne mogłyby korzystać w jak najbardziej dogodny dla siebie sposób. Dotychczasowe bowiem usługi przewozowe dla osób niepełnosprawnych były świadczone głównie przez podmioty prywatne, które w żadnej mierze nie

zaspokajały potrzeb środowiska osób niepełnosprawnych. W związku z tym, że większość z nich nie należy do osób zamożnych, często usługi komercyjne były dla nich nieosiągalne, również ze względu na ich koszt, a przewoźnicy lokalni nie chcieli honorować żadnych zniżek, jakie tym osobom przysługują. Barrierami więc dla niepełnosprawnych były ograniczony dostęp do usług komercyjnych ze względu na ich cenę oraz autobusowy transport publiczny nie w pełni dostosowany do potrzeb tych osób, ale i też dowożący w miejsce nie zawsze umożliwiające dotarcie do wyznaczonego celu.

Podmiotem podejmującym działania aktywizujące tj. kursy zawodowe i edukacyjne, doradztwo zawodowe jest w powiecie nowodworskim Urząd Pracy. Nieodpłatna pomoc prawna, poradnictwa obywatelskiego na terenie powiatu świadczona jest w budynku Starostwa Powiatowego w Nowym Dwór ze Mazowieckim, Urzędu Miasta Nasielsk, Urzędu Gminy Czostków dla osób najuboższych. Spółdzielnia Socjalna Nasielszczanie pozwalająca aktywnie uczestniczyć osobą niepełnosprawnym w życiu społeczno-zawodowym poprzez zapewnienie im miejsca pracy. Spółdzielnia socjalna to dotąd niewykorzystany w pełni instrument aktywizacji zawodowej osób wykluczonych skazanych na społeczną i ekonomiczną marginalizację. Uniwersytet III Wieku jego działalnością jest aktywizacja osób starszych wykorzystanie ich potencjału tj. wiedzy, umiejętności i doświadczenia życiowego. Działający na terenie Nowego Dworu i Nasielska. W powiecie nowodworskim działają również; Polski Związek Niewidomych, Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów, Nowodworskie Stowarzyszenie Amazonek – status OPP, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Polskie Stowarzyszenie Diabetyków- status OPP, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Koło Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych Ruchowo- status OPP, Stowarzyszenie Grupa Rodzin z Dziećmi Niepełnosprawnymi- status OPP, STOWARZYSZENIE WSPARCIA SPOŁECZNEGO „JAN – POL”, STOWARZYSZENIEPRZYJACIÓŁ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH "PROMIENI", Stowarzyszenie Seniorów i Niepełnosprawnych Gminy Leoncin "Czas". Możliwość skorzystania z usługi transportu door-to-door dałaby szanse wszystkim osobom niepełnosprawnym i w podeszłym wieku rozwoju społeczno-zawodowego, jaką dają wymienione instytucje.

Rozdział 4. Opis funkcjonujących rozwiązań transportowych realizowanych przez powiat nowodworski, organizacje pozarządowe i sektor prywatny na terenie objętym koncepcją skierowanych do osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności

Powiat nowodworski, jako jednostka samorządu terytorialnego jest organizatorem publicznego transportu zbiorowego na swoim terenie, zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 6 ustawy o samorządzie powiatowym i art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym. Organizator nie powołał samorządowego zakładu budżetowego do wykonania tego zadania. Zbiorowe przewozy osobowe, komunikacja pasażerska na terenie Powiatu, wykonywane są przez przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w zakresie przewozu osób, na podstawie udzielonych licencji. Transport osób (pasażerski) na terenie powiatu nowodworskiego realizowany jest przez: publiczną komunikację kolejową, publiczną komunikację samochodową i prywatną komunikację samochodową. W pełni dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych jest jedynie kolej. W pozostałych formach komunikacji samochodowej występują braki w dostosowaniu infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W chwili obecnej najlepiej zorganizowane oraz zapewniające odpowiednie potrzeby transportowe na terenie powiatu są ośrodki wsparcia zarówno dziennego jak i całodobowego pobytu prowadzone przez powiat nowodworski. Dwa funkcjonujące na terenie powiatu warsztaty terapii zajęciowej dysponują taborem samochodowym dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych, równie dobre warunki zapewnia funkcjonujący na terenie powiatu środowiskowy dom samopomocy. Ośrodki te codziennie organizują dowóz swoich uczestników na zajęcia, ale także zapewniają transport biorąc udział w różnego typu przedsięwzięciach poza terenem placówki. Dom pomocy społecznej również dysponuje samochodem dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych, aby w sposób właściwy i skuteczny móc realizować swoje zadania. Zespół Placówek Edukacyjnych, w którym uczą się dzieci i młodzież niepełnosprawna również został wyposażony w samochód specjalistyczny. Niektóre gminy, również organizują w miarę posiadanych możliwości odpowiednio przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych transport. Należy jednak zwrócić uwagę na to, że jest to transport dla wąskiego grona podopiecznych tych placówek i nie odpowiada on na wszystkie potrzeby osób niepełnosprawnych zamieszkujących obszar powiatu nowodworskiego.

Rozdział 5. Propozycje sposobów zaspokojenia potrzeb transportowych (w tym szczególnie sposób organizacji usług) mieszkańców powiatu nowodworskiego z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności.

Wybór modelu świadczenia usługi door-to-door w powiecie nowodworskim został narzucony obowiązującymi ograniczeniami prawnymi oraz możliwościami lokalnego rynku usług transportowych. Ustawa o transporcie drogowym wyklucza możliwość świadczenia usług w celach zarobkowych przez jednostkę samorządu terytorialnego, która nie prowadzi działalności gospodarczej w zakresie przewozu osób (brak możliwości uzyskania licencji), dlatego też powiat nowodworski zdecydował się na model, w którym realizacja usługi zostanie zlecona zewnętrznemu przewoźnikowi. Zostanie on wyłoniony w trybie konkurencyjnym na podstawie ustawy prawo zamówień publicznych. Firma zewnętrzna będzie realizowała usługi niespecjalistyczne tzn. dedykowane osobom, które nie poruszają się na wózkach lub są leżące czy wymagają szczególnego wsparcia osób trzecich przy wyjściu z mieszkania lub wejścia do samochodu. Każdy uprawniony będzie miał możliwość zarezerwowania transportu a organizacyjnie będzie czuwał nad harmonogramem zamówień kursów dyspozytor zatrudniony przez realizatora projektu. Do grupy docelowej będziemy docierać poprzez zamieszczenie informacji na stronach realizatora i partnera projektu. Szeroką informację przekazywaną w lokalnej prasie, w poszczególnych gminach, na spotkaniach organizowanych z przedstawicielami organizacji pozarządowych. Przewozy na rzecz osób niepełnosprawnych realizowane są w granicach administracyjnych powiatu nowodworskiego Usługi specjalistyczne realizować będzie bezpośrednio powiat nowodworski. Po przeprowadzeniu analizy ofert cenowych samochodów spełniających minimalne wymogi w zakresie standardu usługi door-to-door, które stanowią załącznik nr 5 do Regulaminu konkursu grantowego dla jednostek samorządu terytorialnego powiat nowodworski przyjął wariant, w którym decyduje się na zakup jednego specjalistycznego samochodu przystosowanego do przewozu maksymalnie 9 osób, dostosowanego do przewozu wózka inwalidzkiego. Należy przez to rozumieć pojazd spełniający wymagania polskich przepisów o ruchu drogowym dotyczące warunków i/lub wymagań technicznych dla pojazdu dostosowanego do przewozu osób z niepełnosprawnościami, zgodnie z ustawą z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 110, z późn. zm.). Samochód specjalistyczny zostanie wyposażony ponadto w schodofaz, który pozwoli na wyjście z domu osobom, które nie opuszczają w ogóle swoich mieszkań bo infrastruktura na to nie

pozwalala. W takim przypadku nawet posiadanie transportu specjalistycznego może okazać się niewystarczające gdyż nie będzie można znieść osoby niepełnosprawnej z wyższych pięter.

Rozdział 6. Główne założenia realizacji projektu przyjęte przez powiat nowodworski:

1. Usługi transportowe door-to-door realizowane będą na podstawie indywidualnych zgłoszeń użytkowników/użytkowniczek.
2. Do korzystania z usług transportowych door-to-door uprawnieni będą mieszkańcy powiatu nowodworskiego, którzy ukończyli 18 rok życia i spełniają następujące warunki:
 - a. osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub równoważnym);
 - b. osoby mające trudności w samodzielnym przemieszczaniu się ze względu na ograniczoną sprawność (m.in. poruszające się na wózkach inwalidzkich, o kulach, niewidome, słabo widzące, starsze i inne), nieposiadające orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.
3. Usługi transportowe door-to-door nie będą pełniły funkcji transportu medycznego i w związku z tym nie będą świadczone dla osób wymagających przewozu w pozycji leżącej.
4. Usługi transportowe door-to-door świadczone będą na rzecz osób, o których mowa w ust. 2, wyłącznie w celu aktywizacji społeczno-zawodowej.
5. Warunkiem skorzystania z usług transportowych door-to-door będzie złożenie przez Użytkownika/Użytkowniczkę lub pełnoletniego opiekuna oświadczenia o spełnieniu warunków, o których mowa w ust. 2 i 4.
6. W oświadczeniu zawarte będą m.in. dane: osobowe i kontaktowe, wiek, stopień niepełnosprawności (orzeczenie do wglądu), dotyczące problemów z poruszaniem się, zawierające cel wyjazdu, zobowiązanie przestrzegania Regulaminu przewozów.
7. Usługi transportowe door-to-door świadczone będą 5 dni w tygodniu, w dni powszednie od godziny 8.00 do 16.00.
8. Usługi transportowe door-to-door świadczone będą w granicach administracyjnych powiatu nowodworskiego.
9. Usługi transportowe door-to-door świadczone będą częściowo nieodpłatnie w ramach transportu specjalistycznego oraz odpłatnie w ramach transportu niespecjalistycznego.

10. Cennik usług oraz zasady zwalniania z odpłatności zostaną określone uchwałą Zarządu Powiatu Nowodworskiego i podane do publicznej wiadomości.
11. Zgłoszenia usług transportowych door-to-door będzie można dokonywać najpóźniej 2 dni przed terminem ich wykonania, od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 – 14:00, drogą mailową, telefonicznie lub bezpośrednio w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim.
12. W zgłoszeniu należy podać między innymi:
 - 1) dane osobowe i kontaktowe Użytkownika/Użytkownicy,
 - 2) datę i godzinę wykonania rozpoczęcia i zakończenia usługi,
 - 3) miejsce odstawienia pojazdu oraz miejsce docelowe,
 - 4) cel podróży,
 - 5) wskazanie potrzeby wsparcia w zakresie mobilności uzasadniającej skorzystanie z usług transportowych door-to-door,
 - 6) posiadanie przez Użytkownika/Użytkowniczkę zaopatrzenia ortopedycznego (wózek, balkonik, kule, itp.),
 - 7) informacji, czy przy danej usłudze potrzebny jest opiekun, asystent
 - 8) wskazanie czy jest potrzebna pomoc w dotarciu z wyznaczonego miejsca do pojazdu.
13. W każdym przypadku o możliwości realizacji usługi będzie decydować kolejność zgłoszeń.
14. Jeżeli czas przejazdu nie będzie zagrożony opóźnieniem oraz w przypadku, kiedy trasy przewozu kilku Użytkowników/Użytkowniczek będą przebiegały w bliskich odległościach, dyspozytor transportu będzie mógł łączyć zgłoszenia.
15. W przypadku braku możliwości zrealizowania usług transportowych door-to-door zgodnie z zamówieniem, Użytkownik/Użytkowniczka na podane dane kontaktowe otrzyma informację o braku możliwości zrealizowania zgłoszenia w ustalonym terminie.
16. Użytkownik/Użytkowniczka będzie miał/a prawo zabrać ze sobą jedną osobę towarzyszącą, jako opiekuna bez obowiązku uiszczenia opłaty, jak również psa asystującego.
17. Użytkownik/Użytkowniczka będzie miał/a prawo do korzystania z bezpłatnej pomocy ze strony kierowcy przy wsiadaniu i wysiadaniu z pojazdu oraz przemieszczania się do miejsca docelowego.
18. W przypadku, gdy nie można nawiązać z Użytkownikiem/Użytkowniczką bezpośredniego kontaktu, Użytkownik/ Użytkowniczka będzie zobowiązany/a zapewnić we własnym

zakresie dodatkową pomoc pełnoletniego opiekuna w celu zapewnienia bezpieczeństwa przejazdu.

19. W przypadku rezygnacji z usługi transportowej door-to-door Użytkownik/Użytkowniczka będzie zobowiązany/a do powiadomienia o tym fakcie koordynatora transportu, w terminie nie późniejszym niż 24 h przed terminem wykonania usługi określonym w zgłoszeniu.
20. W przypadku trzykrotnego zaistnienia sytuacji, o której mowa w pkt 19, koordynator transportu odmówi przyjmowania zgłoszeń od danego Użytkownika/Użytkowniczki na okres trzech kolejnych miesięcy.
21. W przypadku, gdy Użytkownik/Użytkowniczka rezygnuje, będzie nieobecny lub nie będzie gotowy do drogi w uzgodnionym czasie, kierowca o zaistniałym fakcie poinformuje dyspozytora transportu i po 10 minutach oczekiwania odjedzie.
22. W przypadku dwukrotnego zaistnienia sytuacji, o której mowa w pkt 21 dyspozytor transportu odmówi przyjmowania zgłoszeń od danego Użytkownika/Użytkowniczki na okres trzech kolejnych miesięcy.
23. W trakcie przewozu Użytkownika/Użytkowniczkę i ich opiekunów będzie obowiązywał zakaz palenia papierosów, konsumpcji artykułów spożywczych oraz napojów alkoholowych.
24. Użytkownik/Użytkowniczka i ich opiekun pod wpływem alkoholu nie będą mogli skorzystać z usług transportowych door-to-door.
25. Użytkownik/Użytkowniczka z niewidoczną dysfunkcją, na żądanie kierowcy będzie zobowiązany/a okazać dokument uprawniający do skorzystania z usługi transportowej door-to-door.
26. Użytkownik/Użytkowniczka odbywający przejazd na wózku inwalidzkim będzie miał obowiązek umożliwienia kierowcy zamocowania wózka na czas podróży oraz nie może w czasie jazdy zwalniać zaczepów (blokad) mocujących wózek do podłogi pojazdu.
27. Użytkownik/Użytkowniczka będą mieć obowiązek podporządkowania się wskazaniom kierowcy w zakresie bezpieczeństwa przewozu.
28. Przewoźnik będzie zobowiązany utrzymać gotowość przewozową pojazdu.
29. Przewoźnik będzie zobowiązany realizować przejazdy zgodnie z harmonogramem zgłoszeń, otrzymanym od dyspozytora transportu.

30. Przewoźnik będzie zobowiązany do przewozu Użytkowników/Użytkowniczek zgodnie z harmonogramem zgłoszeń i przy dołożeniu należytej staranności w świadczeniu usług transportowych door-to-door.
31. Przewoźnik będzie zobowiązany zapewnić kierowcę przeszkolonego w zakresie udzielania pierwszej pomocy oraz w zakresie opieki nad osobami z niepełnosprawnością.
32. Przewoźnik w sytuacji, gdy dysfunkcja Użytkownika/Użytkowniczki nie będzie widoczna, będzie mógł żądać okazania dokumentu uprawniającego do skorzystania z usługi transportowej door-to-door.
33. Kierowca zapewni w pojeździe specjalnym miejsca dla opiekunów i psa asystującego.
34. Przewoźnik będzie zobowiązany do pobierania opłat za usługę wg obowiązującej Taryfy.
35. Przewoźnik będzie potwierdzał wniesienie opłaty przez Użytkownika/Użytkowniczkę za usługę przez wydanie stosownego dokumentu.
36. Kierowca będzie miał prawo do odmowy wykonania usługi transportowej door-to-door w razie niemożności zakotwiczenia wózka inwalidzkiego, przewożenia przez pasażera bagażu zagrażającego bezpieczeństwu, lub gdy Użytkownik/Użytkowniczka lub opiekun będą pod wpływem alkoholu.
37. Skargi i wnioski, dotyczące jakości usług transportowych door-to-door będzie można składać drogą mailową bądź w formie pisemnej na adres siedziby Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim z dopiskiem „Usługi transportowe door-to-door” lub telefonicznie.
38. Skargi będą rozpatrywane w terminie 14 dni roboczych od ich otrzymania.
39. Monitoring i kontrola jakości usług odbywać się będzie na podstawie:
 - 1) liczby Użytkowników/Użytkowniczek usług transportowych door-to-door miesięcznie/rocznie,
 - 2) liczby zrealizowanych kursów miesięcznie/rocznie,
 - 3) czasu przejazdu,
 - 4) czasu oczekiwania na Użytkownika/Użytkowniczkę,
 - 5) czasu postoju bez realizacji usługi,
 - 6) częstotliwości kursów w poszczególnych dniach (z uwzględnieniem najbardziej popularnych godzin),
 - 7) liczby i powodów odmów wykonania usług transportowych door-to-door,
 - 8) liczby odwołań/rezygnacji z usługi,

- 9) określenia celu podróży,
 - 10) określenia najbardziej popularnych miejsc docelowych,
 - 11) analizy danych zebranych w ramach systemu skarg i wniosków,
 - 12) analizy danych zebranych w ramach obowiązkowej ankiety satysfakcji.
- 40 Dane, o których mowa w pkt 39 będą analizowane na bieżąco oraz zbiorczo raz na kwartał, z analizy zostaną sformułowane wnioski w zakresie poprawy dostępności i jakości usług oraz ewentualne działania naprawcze.
- 41 Akcja informacyjna dotycząca świadczenia usług transportu indywidualnego door-to-door będzie prowadzona poprzez wykorzystanie strony internetowej, lokalnych instytucji, fundacji, mediów samorządowych, portali społecznościowych i innych. Komunikaty w możliwy sposób dostosowane będą również do osób z niepełnosprawnością wzroku i słuchu.
- 42 Organizator przewozów skieruje komunikat o usługach transportowych door-to-door w szczególności do: lokalnych organizacji pozarządowych zajmujących się osobami z niepełnosprawnościami i seniorami, instytucji zajmujących się aktywizacją społeczno-zawodową, zakładów opieki zdrowotnej, spółdzielni mieszkaniowych i wspólnot mieszkaniowych, parafii, ośrodków pomocy społecznej, powiatowego centrum pomocy rodzinie, lokalnych mediów, sołtysów, potencjalnych pracodawców na lokalnym rynku pracy.